

Broj: X-K-09/829

Sarajevo, 18.02.2010. godine

U IME BOSNE I HERCEGOVINE

Sud Bosne i Hercegovine, sudija Seno Duradbegović, uz sudjelovanje pravnog saradnika Bojana Avramovića, kao zapisničara, u krivičnom predmetu protiv optuženog Damira Omerbegovića, zbog krivičnog djela neovlašteni promet opojnim drogama iz člana 195. stav 1. Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine, odlučujući po optužnici Tužilaštva Bosne i Hercegovine broj KT-113/08 od 29.10.2009. godine, potvrđenoj dana 11.11.2009. godine, nakon održanog javnog, usmenog glavnog pretresa, u prisustvu tužioca Tužilaštva Bosne i Hercegovine Miroslava Markovića i braniteljice optuženog, advokatice Amile Kunosić-Ferizović, donio je i javno objavio dana 18.02.2010. godine slijedeću

P R E S U D U

OPTUŽENI: *Omerbegović Damir, zvani „Čili“ sin Senahida i majke Hanumice, rođene Softić, rođen 25.10.1974. godine u Tuzli, gdje je i stalno nastanjen u Ulici Ismeta Mujezinovića br. 42, Musliman, državljanin BiH, po zanimanju mašinski tehničar, zaposlen u MDP „Projekt“ Doboju, oženjen, otac jednog mldb. djeteta, služio vojsku, JMBG 2510974180001,*

Na osnovu člana 284. tačka b) Zakona o krivičnom postupku Bosne i Hercegovine,

OSLOBAĐA SE OD OPTUŽBE

DA JE:

Dana 25.01.2008. godine, nakon što je u Tuzli u apoteci „Etir“, koja se nalazi u Sarajevskoj ulici broj 1., kupio količinu od 120 tableta „Xanax“ koje su pod nazivom „Alprazolam“ uvrštene u Listu (Tabela III: Tvari i biljke pod kontrolom-2- Lista psihotropnih tvari tč. 2) opojnih droga, psihotropnih tvari, biljaka iz kojih se može dobiti opojna droga i prekursora donijetu od Parlamentarne skupštine BiH od 28.11.2005. godine, nakon čega je, protivno članu 34. i 53. Zakona o sprečavanju i suzbijanju zlouporabe opojnih droga (Sl. Glasnik BiH, broj: 8/06), dana 28.01.2008. godine u Doboju naznačene

tablete predao na Poštu broj: 74103, u namjeri njihovog slanja u Republiku Sloveniju

Dakle, neovlašteno izvršio međunarodni prijenos supstance ili preparate koje su propisom proglašene opojnim drogama,

Čime bi,

počinio, krivično djelo neovlaštenei promet opojnim drogama iz člana 195. stav 1. KZ BiH,

Na osnovu člana 195. stav 4. KZ BiH od optuženog Damira Omerbegovića oduzima se dvanaest tabli po deset tableta s oznakom "Xanax".

Na osnovu člana 189. stav 1. ZKP BiH optuženi Damir Omerbegović se oslobađa plaćanja troškova krivičnog postupka, te isti padaju na teret budžetskih sredstava.

O b r a z l o ž e n j e

Optužnicom broj: KT-113/08 od 29.10.2009. godine, koja je od strane ovog Suda potvrđena dana 11.11.2009. godine, Tužilaštvo Bosne i Hercegovine je optužilo Damira Omerbegovića da je počinio krivično djelo neovlaštenei promet opojnim drogama iz člana 195. stav 1. Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine, u vrijeme i na način opisan u izreci pomenute optužnice.

Na ročištu za izjašnjenje o krivnji, održanim 14.12.2009. godine optuženi se u prisustvu svoje braniteljice i tužioca izjasnio da nije kriv za djelo koje mu se stavlja na teret.

Na ročištu za glavni pretres, dana 06.01.2010. godine prilikom otvaranja zasjedanja i objavljivanja predmeta glavnog pretresa u uvodnoj riječi tužilac je iznio tvrdnju kako je optuženi u vrijeme i na način opisano u činjeničnom supstratu optužnice počinio krivično djelo neovlaštenei promet opojnim drogama iz člana 195. stav 1. Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine, bazirajući svoje tvrdnje na dokazima priloženim uz predmetnu optužnicu. Smatrajući da je dokazalo krivicu optuženog, tužilac je u završnoj riječi osvrćući se na izvedene dokaze kako optužbe tako i odbrane, predložio da Sud optuženog oglasi krivim za navedeno djelo i kazni po zakonu.

Odbrana optuženog nije iznosila uvodne riječi, istakavši kako će se o svom prijedlogu dokaza izjasniti nakon izvođenja dokaza Tužilaštva. U svojim završnim riječima braniteljica je iznijela mišljenje kako se njen branjenik ne

može oglasiti krivim za ovo krivično djelo, obzirom da isti nije bio svjestan zakonskih obilježja predmetnog krivičnog djela. Naime, prema stavu odbrane upravo izvedeni dokazi potvrđuju tvrdnju da optuženi nije bio svjestan da na bilo koji način čini bilo kakvu protivpravnu radnju, predlažući da se optuženi oslobodi od optužbe.

Sa izlaganjem svoje braniteljice optuženi se u potpunosti složio, dodajući kako je radio samo ono što je smatrao za ispravnim, negirajući svoju krivicu.

U toku dokaznog postupka, kao dokazi tužilaštva, saslušani su svjedoci: Sofić Hajrija, Omerdić Melika te vještak hemijske struke Biljana Vasić-Dakić.

Tokom glavnog pretresa, tužilac je prezentirao i slijedeće materijalne dokaze: Zapisnik o predaji pošiljke UIO/UMO Reg. Centar Banja Luka, Carinska ispostava Banja Luka- Carinski referat- Banja Luka broj:03\$4-4-3/1-12/08 od 29.01.2008. godine, Preporučena poštanska pošiljka R-74103 Doboj NO 04140-pošiljatelj: Omerbegović Damir- primatelja Šobak Ana, Carinska deklaracija –C2/cp3, Uplatnica Pošta 74103 od 28.01.2008. godine(uplatitelja Omerbegović Damir), Zapisnik pošte carinjenja 78200 Banja Luka od 29.01.2008. godine, Zapisnik Uprave pošte- Pošte srpske AD-CN 13 od 29.01.2008. godine, Foto-dokumentacija Državne agencije za istrage i zaštitu broj: 17-12/1-7-PT-04-1-18-5/08 od 31.01.2008. godine, te Nalaz i mišljenje vještaka hemijske struke Biljane Vasić- Dakić od 20.02.2008. godine.

U toku dokaznog postupka, kao dokazi odbrane provedeni su slijedeći dokazi i to, saslušan je svjedok Brankica Drljić, te uloženi kao materijalni dokaz račun PZU „Apoteke Hayat“ Lukavac od 05.12.2009. godine.

Nakon ocjene provedenih dokaza, kako dokaza tužioca, tako i odbrane optuženog, sud je odlučio kao u izreci iz slijedećih razloga:

Optužnicom Tužilaštva Bosne i Hercegovine, optuženom je stavljeno na teret da je radnjama nevedenim u optužnici neovlašteno izvršio međunarodni prijenos supstance ili preparate koji su propisom proglašeni opojnim drogama.

Radi se o radnjama koje ni sam optuženi, odnosno odbrana nije pobijala, a iste proizlaze i iz materijalnih dokaza optužbe. Da je optuženi zaista preduzeo radnje koje su mu stavljene na teret, kojima je u potpunosti ostvario obilježja bića ovoga krivičnog djela proizlazi, prije svega iz sadržaja preporučene poštanske pošiljke R-74103 Doboj, NO 04140- pošiljatelj

Omerbegović Damira te uplatnice pošta 74103 od 28.01.2008. godine (uplatitelja Omerbegović Damira, kao i saglasnih iskaza svjedoka optužbe Hajrije Sofić i Omerdić Melike zaposlenica apoteke „Etir“ u Tuzli, čije iskaze je sud prihvatio kao vjerodostojne. U svom iskazu datom na glavnom pretresu svjedokinja Omerdić Melika je decidno izjavila kako je kritičnog dana, iako po opisu radnog mjesta nije bila ovlaštena, optuženom prodala četiri kutije tableta „Xanax“, a na temelju nalaza specijaliste, zašta mu je izdala i račun. Naime, svejdokinja je ustvrdila kako je tog kritičnog jutra mijenjala farmaceutkinju Hajriju Sofić, koja nije na vrijeme došla na posao zbog bolesti djeteta. Navode pomenute svjedokinje u potpunosti je potvrdila svjedokinja Hajrija Sofić dodajući kako kritičnog dana nije na vrijeme došla na posao, ali da ju je naknadno o okolnostima izdavanja navedenih lijekova optuženom, upoznala svjedokinja Omerdić Melika. Nadalje, iz sadržaja pomenutih materijalnih dokaza nedvosmisleno proizlazi da je upravo optuženi Omerbegović Damir u pošti u Doboju izvršio predaju preporučene pošiljke, te uplatu administrativne takse u iznosu od pet konvertibilnih maraka, na ime slanja pošiljke u R. Sloveniju. Da se upravo radilo o predmetnoj količini tableta (četiri kutije tableta „Xanax“) potvrđuje i sadržaji Zapisnika Pošte carinjenja 78200 Banja Luka i Zapisnika Uprave pošte CN 13 od 29.01.2008. godine u kojima je konstatovano da je prilikom carinskog pregleda utvrđeno da je sadržaj pošiljke, pošiljaoca Damira Omerbegovića nedozvoljen za izvoz zbog povrede Zakona o sprečavanju i suzbijanju zloupotrebe opojnih droga.

Navedena konstatacija iz tog akta, da predmetni lijek sadrži psihotropne tvari i da su zbog te činjenice pomenuti lijekovi uvršteni u Listu (Tabela III: Tvari I biljke kontrolom-2- Lista psihotropnih tvari tačka 2) opojnih droga, psihotropnih tvari, biljaka iz kojih se može dobiti opojna droga i prekursora po ocjeni suda proizlazi iz Nalaz i mišljenja vještaka hemijske struke, diplomiranog inženjera tehnologije Biljane Vasić-Dakić od 20.02.2008. godine, sačinjen po Naredbi Tužilaštva BiH, broj: KTA-43/08. Na navedene okolnosti pomenuti vještak je i neposredno saslušan na pretresu. Naime, iz iskaza vještaka i njegovog nalaza proizlazi da je u ispitivanim uzocima dostavljenih tableta utvrđeno prisustvo psihoaktivne supstance alprazolam, anksiolitika benzodiazepinskog tipa.

Kada se uzmu u obzir sve činjenice i okolnosti, nesumnjivo proizlazi da su se u navedenim radnjama optuženog, kao jednom od više zakonom alternativno određenih radnji, stekla sva obilježja bića predmetnog krivičnog djela.

Međutim, u konkretnom slučaju sporno je bilo nepostojanje svijesti ili postojanje pogrešne svijesti optuženog o relevantnim okolnostima krivičnog

djela, a koja činjenica je ključna za utvrđenje krivične odgovornosti optuženog. Upravo u tom pravcu su bili i usmjereni argumenti odbrane, odnosno optuženi i njegova braniteljica su tokom postupka isticali da optuženi nije znao da pomenuti lijekovi koje je namjeravao poslati prijateljici u Sloveniju sadrže alprazolam, odnosno psihotropnu supstancu koju je kao takvu kažnjivo slati u drugu državu, pa i na način kako je to učinio optuženi.

Odredbom člana 37. stav 1. Krivičnog zakona BiH propisano je „Nije krivično odgovorna osoba koja u vrijeme učinjenja krivičnog djela nije bila svjesna nekog njegovog zakonom propisanog obilježja, ili koja je pogrešno smatrala da postoje okolnosti prema kojima bi, da su one stvarno postojale, to djelo bilo dopušteno“.

U konkretnom slučaju radi se o krivičnom djelu blanketnog karaktera, kao i o djelu koje se može učiniti samo s umišljajem.

Cijeneci sve izvedene dokaze, odnosno logičku i psihološku ocjenu istih, te uzimajući u obzir okolnosti radnji koje je optuženi preduzeo, ponašanje optuženog, sud nije utvrdio postojanje psihološkog odnosa učinioca prema izvršenju krivičnog djela, odnosno sud nije našao dokazanom odlučujuću činjenicu za utvrđivanje krivične odgovornosti optuženog, koja se sastojala u postojanju svijesti optuženog da pomenuti lijekovi sadrže zabranjenu psihotropnu tvar, koja ih čini stvarima čiji međunarodni promet je zabranjen. Naprotiv, upravo izvedeni dokazi cijenjeni pojedinačno, kao i u njihovoj međusobnoj vezi doveli su sud do zaključka da optuženi u vrijeme izvršenja krivičnog djela nije bio svjestan zakonom propisanog obilježja ovoga krivičnog djela, a koja zabluda se ogledala u nepostojanju svijesti da predmetni lijekovi sadrže psihotropne supstance.

Ovakav zaključak sud je prvenstveno izveo iz samog načina izvršenja radnji optuženog, iskaza svjedoka odbrane ali i iz samih dokaza optužbe, posebno iskaza svjedoka Omerdić Melike, Hajrije Sofić i vještaka Biljane Vasić- Dakić. Valja napomenuti kako, s druge strane tužilac u ovom pravcu nije pružio nijedna relevantan dokaz koji bi isključio ovakav zaključak suda, naprotiv tužilac je prezentirao dokaze kojima se u pravilu fokusirao na dokazivanje svih zakonskih obilježja ovoga krivičnog djela u objektivnom smislu, dok je propustio pružiti dokaze u pravcu dokazivanja subjektivnog elementa ovog krivičnog djela.

Naime, iz samog ponašanja, odnosno načina preduzetih radnji optuženog ne može se izvući zaključak da je isti bio svjestan činjenice

zabranjenosti njegovog postupka. Naprotiv, iz izvedenih dokaza nedvosmisleno proizlazi da je optuženi u potpunosti poštovao uobičajenu kako proceduru nabavke predmetnih lijekova, tako i proceduru slanja istih putem pošte, iz kakvog ponašanja se sasvim sigurno ne može izvući zaključak da je optuženi bio svjestan ključne činjenice postojanja psihotropne tvari u lijekovima. Naime, iz samog iskaza svjedokinje Brankice Drljić, zaposlenice u pošti Doboj proizlazi da je optuženog Omerbegovića upravo pomenuta svjedokinja upozorila na proceduru slanja pošiljke u inostranstvo, sa kojim postupkom se u potpunosti saglasio sam optuženi, pružajući svjedokinji svoja identifikaciona dokumenta, kao i račun za kupljene lijekove. Takođe, iz iskaza svjedokinje nedvosmisleno proizlazi da je upravo ista izvršila provjeru pošiljke, kako bi utvrdila da li ista spada u stvari koje ne mogu biti predmet otpreme, zaključivši da se radi o lijekovima koji kao takvi nisu zabranjeni za slanje, odnosno da se isti mogu poslati u R. Sloveniju.

Na ovako utvrđenje suda u potpunosti upućuju i iskazi svjedoka Tužilaštva i to svjedoka Omerdić Melike i Sofić Hajrije koje iskaze kao saglasne je sud prihvatio kao vjerodostojne. Naime, obje ove svjedokinje su potvrdile da prilikom prodaje tableta „Xanax“, kupcima ne skreću pažnju na činjenicu da lijek u sebi sadrži psihotropnu supstancu i da isti nije dostupan u slobodnoj prodaji. Čak naprotiv postavlja se pitanje kako je svjedokinja Melika Omerdić prodala četiri kutije tableta „Xanax“ optuženom, mada se radilo o blagajnici, dakle osobi neovlaštenoj za prodaju lijekova i to bez recepta. Da se radilo o može se reći olakom, odnosno ne posebno propisanom načinu izdavanja ove vrste lijekova u pomenutoj apoteci, potvrđuje i sadržaj dokaza odbrane, račun od 05.12.2009. godine izdat u apoteci „Hayat“ (bivša apoteka „Etir“) za tablete „Xanax“. Dakle, samo postupanje uposlenika pomenute apoteke, po ocijeni suda, ni po čemu nije upućivalo na zaključak da bi se moglo raditi o lijekovima sedativnog dejstva, čiji međunarodni promet je zabranjen, a koja činjenica da je eventualno bila prenesena optuženom bi sasvim sigurno uticala na zaključak suda da je optuženi bio svjestan svih zakonom propisanih obilježja ovog krivičnog djela.

Takođe, svemu navedenom valja dodati još jednu po ocijeni suda bitnu činjenicu, kojom se sud rukovodio prilikom donošenja svoje odluke, a to je kvanitet i kvalitativo svojstvo predmetnih tableta, odnosno dovođenje u uzročno-posljedničnu vezu radnji optuženog. Naime, neposredno saslušani vještak hemijske struke na precizno postavljeno pitanje u kojim uslovima bi ova količina od 120 tableta izazvala neko drugačije djelovanje osim sedacije, odgovorio kako doza od 60 do 100 miligrama ovih tableta ukoliko se iste uzimaju neprekidno 40 dana mogu da izazovu psihičku ovisnost. Dakle,

navedeno upućuje da bi bilo neophodno popiti skoro svu oduzetu količinu tableta u roku od jednog dana i tako četrdeset dana neprekidno kako bi se izazvala psihička ovisnost, pa se s pravom s jedne strane postavlja pitanje svrhe slanja predmetnih tableta radi njihove eventualne konzumacije od strane ovisnika. Takođe s druge strane postavlja se pitanje ostvarivanja određene finansijske dobiti(eventualni motiv) optuženog počinjenjem ovoga krivičnog djela, a dovodeći to u vezu s vrijednošću istih(24,00 KM), odnosno zbog čega bi optuženi riskirao da na ovakav način zbog ovako bagatelne vrijednosti svjesno preduzme opisane radnje i poćini predmetno krivićno djelo. Na kraju, neophodno je istaći da je sud prilikom donošenja odluke uzeo u obzir i karakter lićnosti optuženog u mjeri koliku je sud u toku postupka mogao steći, kao i status optuženog(oženjen, otac jednoj malodobnog djeteta, raniju neosuđivanost, stalni radni odnos) te cijeneći ih u vezi sa svim navedenim našao da i oni idu u prilog ovakvoj odluci suda, odnosno ni ćemu sud ne upućuju na drugaćiji zaključak.

Imajući u vidu sve što je navedeno, kao i princip iz ćlana 3 Zakona o krivićnom postupku BiH „in dubio pro reo“ po kome u slućaju „sumnje u pogledu postojanja ćinjenica koje ćine obiljeźja krivićnog djela ili o kojima ovisi primjena neke odredbe krivićnog zakonodavstva, sud rješava presudom na naćin koji je povoljniji za optuženog“, ovaj sud je našao da u toku glavnog pretresa u ovoj krivićnopravnoj stvari nije dokazano da je optuženi u vrijeme poćinjenja krivićnog djela bio svjestan jednoj njegovog zakonom propisanog obiljeźja. Stoga je na osnovu 284. taćka b. Zakona o krivićnom postupku Bosne i Hercegovine, valjalo donijeti presudu kojom se optuženi oslobađa od optuźbe.

Shodno imperativnoj odredbi ćlana 195. stav 4. KZ BiH od optuženog Damira Omerbegovića je oduzeto dvanaest tabli po deset tableta s oznakom “Xanax”.

Na osnovu ćlana 189. stav 1. ZKP BiH, imajući u vidu navedenu odluku u vezi sa predmetom optuźenja, sud je u pogledu troškova odlućio da optuženog oslobodi plaćanja istih, tako da će troškovi krivićnog postupka pasti na teret budźetskih sredstava suda.

Zapisnićar

Bojan Avramović

Sudija

Seno Duradbegović

POUKA O PRAVNOM LIJEKU: Protiv ove presude dozvoljena je žalba Apelacionom vijeću ovog suda u roku od 15(petnaest) dana od dana prijema pismenog otpravka iste.